

RECHTSPRAAK

Ondernemingsraad Stichting Vluchtingenwerk Limburg/Stichting Vluchtingenwerk Limburg

Fusiebesluit onvoldoende voorbereid: verbod op uitvoering totdat zekerheid is verkregen over keurmerk Blik op Werk.

In 2013 heeft het landelijk bestuur van de vereniging Vluchtelingenwerk Nederland (hierna: VW NL) aan de directeuren van de twaalf onder de vereniging vallende stichtingen de opdracht gegeven tot het uitwerken en toepassen van de 'één-organisatie-gedachte' in al zijn facetten en gericht op schaalvergroting, om zo effectiever te kunnen werken en daardoor beter in staat te zijn om de missie van VW NL te realiseren. Op 27 oktober 2014 heeft de Verenigingsraad van VW NL een principeakkoord bereikt, ertoe strekkende dat de bestaande vereniging met twaalf stichtingen zou worden omgevormd tot een vereniging met vijf regionale stichtingen volgens het Raad van Toezicht-model. De voorgenomen regio-indeling is: Noord-Nederland, Oost-Nederland, Zuid-Nederland, Noord-West-Nederland en Zuid-West-Nederland. Naar aanleiding hiervan hebben VW Limburg, de Stichting Vluchtelingenwerk West- en Oost-Brabant en Bommelerwaard (hierna: VW WOBB) en de Stichting Nieuwkomers en Vluchtelingenwerk Brabant Centraal (hierna: SNV BC) het voornemen uitgesproken om met ingang van 1 januari 2016 met elkaar te fuseren onder de naam Vluchtelingenwerk Zuid-Nederland (hierna: VW Zuid-Nederland). Op 14 februari 2015 heeft VW Limburg in verband hiermee een adviesaanvraag ingediend bij de ondernemingsraad en de vrijwilligers medezeggenschapsraad (aan welke raad voor bepaalde situaties een advies- en instemmingsrecht is toegekend). Zowel de ondernemingsraad als de medezeggenschapsraad heeft (op respectievelijk 6 en 5 maart 2015) positief geadviseerd. Vervolgens hebben de drie stichtingen op 31 maart 2015 een intentieverklaring getekend. Nadien is er een conflict ontstaan met SNV BC en de anderen. Op 4 april 2016 heeft de ondernemingsraad negatief geadviseerd over het voornemen van VW Limburg om te fuseren met VW WOBB. Op 11 mei 2016 heeft de ondernemingsraad het bestuur van VW Limburg – onder opgave van redenen – schriftelijk bericht dat het negatieve advies gehandhaafd blijft. De ondernemingsraad heeft onder meer laten weten zich nog steeds ernstige zorgen te maken over het nog ontbreken van een keurmerk van Blik op Werk voor de inburgering in VW WOBB en de mogelijke verstreckende negatieve financiële en personele consequenties indien dit keurmerk niet wordt behaald. VW heeft desalniettemin het besluit genomen.

De Ondernemingskamer oordeelt als volgt. Partijen zijn het erover eens dat een fusie tussen

VW Limburg, VW WOBB en SNV BC op zichzelf de voorkeur verdient boven een fusie van alleen VW Limburg en VW WOBB. Uit de inhoud van de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is echter voldoende duidelijk geworden dat het momenteel zeer onzeker is op welke termijn een fusie tussen deze drie partijen kan worden gerealiseerd. Het ontstane conflict staat eraan in de weg dat SNV BC zich op korte termijn bij de fusie aansluit en onzeker is wanneer de obstakels die een fusie met (ook) SNV BC verhinderen, voldoende uit de weg zullen zijn geruimd. VW Limburg staat derhalve voor de keuze een fusie voorlopig – voor onbepaalde tijd – geheel uit te stellen (wat de voorkeur heeft van de ondernemingsraad) of alvast te fuseren met VW WOBB (waartoe het bestuur heeft besloten). Met de fusie – gecombineerd met wijzigingen in de governance en de juridische structuur – zal een flinke stap worden gezet in de richting van de landelijke doelstelling (waarvan schaalvergroting een belangrijk onderdeel uitmaakt). Dat de fusie van twee partijen niet op alle vlakken het gewenste resultaat zal hebben, is onvoldoende om haar geheel af te keuren. Zo wordt de problematiek van de witte vlekken (in het bijzonder de onderlinge concurrentie tussen VW WOBB en SNV BC) niet opgelost, maar dat is, gelet op de van de fusie tussen VW Limburg en VW WOBB te verwachten baten, geen reden van die fusie af te zien. De vrees dat na een fusie tussen VW Limburg en VW WOBB de drempel voor SNV BC om alsnog aan te haken, hoger wordt, acht de Ondernemingskamer onvoldoende gesubstantieerd.

De Ondernemingskamer is van oordeel dat VW Limburg niet genoeg aandacht heeft besteed aan de status van haar – voor haar organisatie van groot belang zijnde – keurmerk per de fusiedatum. Zij acht onzorgvuldig dat VW Limburg op dit punt geen zekerheid heeft verkregen, terwijl VW Limburg vanaf 29 april 2016 wist dat ook haar fusiepartner VW WOBB over deze kwestie geen duidelijkheid had weten te verkrijgen (zie 2.11) en dat Blik op Werk bij de eerdere plannen voor een fusie met drie stichtingen – zo bleek ter zitting – als voorwaarde voor een gezamenlijk keurmerk na de fusie stelde dat de fusiepartners ieder afzonderlijk reeds over een keurmerk beschikten (waarbij verder onbesproken is gebleven hoe de situatie zou zijn indien een van de partners nog geen volwaardig keurmerk had). Dat VW Limburg geen problemen verwacht, doet aan het vorenstaande niet af omdat niet gebleken is dat die verwachting voldoende gerechtvaardigd is. Deze kwestie had met het oog op de voorgenomen fusie niet ongeregeld kunnen blijven. Om potentiële complicaties te voorkomen, had het op de weg van VW Limburg gelegen de kwestie voor te leggen aan Blik op Werk en DUO, mede omdat na de fusie VW Limburg niet meer bestaat en derhalve gefactureerd zal moeten worden door VW Zuid-Nederland. De enkele verwijzing naar een regeling van VW Zuid-West-Nederland acht de Ondernemingskamer niet toereikend. Hoe een en ander daar precies is geregeld en of die situatie volledig vergelijkbaar is met de situatie van VW Limburg, is, zo bleek ter zitting, onvoldoende duidelijk en onvoldoende onderzocht. De Ondernemingskamer verbiedt VW Limburg uitvoering te geven aan het besluit voordat VW Limburg zekerheid heeft verkregen dat de fusie geen negatieve gevolgen zal hebben voor de vergoeding van inburgeringscursussen, gegeven het feit dat VW WOBB, in tegenstelling tot VW Limburg, (vooralsnog) geen volwaardig keurmerk van Blik op Werk heeft.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 21-06-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:2842

Zaaknummer: 200.191.314/01 OK

Rechters: G.C. Makkink, M.M.M. Tillema, F. van der Wel, H. de Munnik en F.L.A. Straathof

Advocaten: A.J.E. Verschuren en G.M. Gerdes

Wetsartikelen: 25 WOR